

Karácsonyi amnesztia politikai büncselekményekre A kormányzó rendelkezése

Budapest, december 24. A kormányzó karácsonyi ünnepe alkalmából a következő határozatot bocsátotta ki:

»A gondterhes időknek súlyos megpróbáltatása között, amikor a békés alkotó munka jegyében összefogott erővel kell az ország és a nemzet boldogabb jövőjét megalapozni, hogy a megkezdett uton tovább haladjunk, a szeretet ünnepének küszöbén bensőséges szükségét érzem annak, hogy a lelkek harmonikus egységének előmozdítása érdekében a megbocsátás szellemét szélesebb körben érvényesítem ama büncselekmények tekintetében, amelyek közéleti mozgalmak törvényszerűségének megsértéséből, vagy a kötelező önmérsékletet egyébként szem előtt tévesztő szenvedélyekből vagy elfogultságból eredtek.

I.

Ehhez képest kegyelemben részesítem azokat, akiket a polgári büntetőbíróság jogerős ítélettel hat hónapot meg nem haladó szabadságvesztés büntetésre vagy pénzbüntetésre ítél.

1. Az államfő megsértésének az 1913. évi 14. tc.-ben meghatározott, 1920. évi I. tc. 14. §-ának vétsége, valamint a királyi ház tagjai megsértésének a BTK 141. szakaszában meghatározott vétsége miatt,

2. az alkotmány, a törvény, a hatóságok, vagy hatósági közegek ellen elkövetett izgatás (a BTK 6. fejezete) miatt,

3. a választójog ellen elkövetett 1927. évi 26. tc.-ben meghatározott büncselekmények miatt, ideértve az 1930. évi 18. tc. 17. és 21. §§-ában meghatározott büntetendő cselekményeket is, valamint az országgyűlési választásokkal kapcsolatban politikai természetű indokokból elkövetett egyéb vétség, vagy kihágás miatt,

4. a BTK 2. részének 7. fejezetében meghatározott magánosok ellen elkövetett erőszak miatt, valamint a hatóságok büntetőjogi védelméről szóló 1914. évi 40. tc.-ben meghatározott büncselekmény miatt, ha ezeket politikai természetű indokból követték el,

5. Az 1897. évi 34. tc. 20. §-ában, valamint az 1912. évi 54. tc. 96. §-ában és az 1913. évi 7. tc. 13. §-ában meghatározott vétség miatt.

Ez a kegyelem kiterjed a mellékbüntetéseként kiszabott pénzbüntetésekre is, de nem terjed ki az ítélet egyéb rendelkezéseire.

II.

Kegyelemben részesítem azokat is, akik ellen az I. 1—5. pontokban megjelölt, jelen elhatározásom kelte előtt elkövetett büncselekmény miatt kell eljárást indítani vagy folytatni, amennyiben a cselekményre a törvény 5 évet meg nem haladó szabadságvesztésbüntetést vagy csupán pénzbüntetést állapít meg.

III. Sem az I., sem a II. pont alapján nem részesülnek kegyelemben azok,

1. akiket a 4039—1919. sz. ME rendelet első §-ában meghatározott büncselekmény miatt ítélték el, vagy akik ellen ilyen büncselekmény miatt kell eljárást indítani, vagy folytatni,

2. akik a büncselekményt külföldön követtek el,

3. akik magukat a bünvádi eljárás vagy büntetés elől elvonva, külföldre távoztak,

4. akik jelen elhatározásom kelte előtt elkövetett büntetett miatt, vagy 3 éven felül elkövetett szándékos vétség miatt szabadságvesztés büntetéssel jogerősen el voltak ítélve.

Felhívom a m. kir. igazságügyminisztert, hogy ezen elhatározásom végrehajtására szükséges intézkedéseket sürgősen tegye meg.

A kormányzó kézírata a hivatalos lap karácsonyi számában jelenik meg.

AZ UJÉVRE IS ajándékozzon HA-HA cipőt!

Hócipők, hócsizmák, uccai cipők, esztélyi cipők, fűzicipők, papucskok, meleg cipők nagy választékban.

SZEGED, KELEMEN UCCA 12.

A paprikaszövetkezet kérdése

Irta dr. Pap Róbert

Kállay Miklós miniszter hagyatékából előke-
rült a Paprikaértékesítő Szövetkezet megvaló-
sításának a terve. Nem kell nagy jóstehetség
annak a megjövendöléséhez, hogy ez a szövet-
kezet hamarosan létre fog jönni.

Amikor a kormánynak aközött kell választá-
nia, hogy a már meglévő Paprikaszövetkezetet
feloszlassa, amely megfelelő értékesítő szerv
nélkül céltalan és fölösleges vagy pedig, hogy
az értékesítést is megszervezze, akkor az ener-
gia megmaradásának elve alapján kétségtelen-
ül nem az annak idején gyengéd nyomással
létrehozott és jó remények zöldjébe öltöztetett
Szövetkezet felosztása várható. Ennek a létesí-
tése, a termelés kontingentálása csak bevezető
lépés volt a tulajdonképpeni cél eléréséhez: az
értékesítési monopólium bevezetéséhez.

A tervgazdaság uralkodó szelleme úgy látja,
hogy számára a paprika relációban is lehetősé-
gek vannak és ezeket nem fogja hatalmi kö-
réről kiengedni.

A polgármester úr nyilatkozata szerint, amely
a legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen
hangzott el ezidőszámtalán még csak tájékoztató
folyik a kormány részéről az érdekelt körök
kívánságairól, azonban annyi már megállapí-
tható, mondotta, hogy a termelők nagy része a
szövetkezet létesítése mellett foglalt állást.

Nem kívánok vitába szállani a polgármester
úr ezen megállapításával, mert nem tudom,
hogy statisztikai adatai hogyan keletkeztek,
azonban az én tapasztalataim szerint a terme-
lők közül igen sokan ellenérzéssel viseltetnek
a szövetkezet tervével szemben.

Természetesen nem ez a körülmény dönti el a
kérdést, hanem az, hogy érdekében áll-e a ter-
melőknek az értékesítés központosítása.

Két szempontra történik hivatkozás a szö-
vetkezet létesítése mellett. Az egyik az, hogy a
termelő biztosítva legyen katasztrófális árver-
és ellen, amely mellett még a termelési költsé-
sei sem találnak fedezetet. A másik az ex-
port lehetősége, amely nem biztosítható folyto-
nos árhullámlás mellett, mert a külföldi piac
nem hajlandó magyar paprikát fölvenni ennek
folyton ingadozó árai miatt.

Külföldi piac szerzése és szervezése tehát az
elgondolás másik sarkpontja. Nem egészen
érthető az a beállítás, mintha export csak sta-
bilárak mellett volna lehetséges.

Ha ez így lenne, akkor ugyanez állana min-
den mezőgazdasági cikkünk, terményzsidó-
állat, stb. kivételére, amelyek szintén árhullám-
zásnak vannak időnként kitéve és így ezek
exportálása sem lenne lehetséges.

De eleven cáfolata az említett indokolásnak
az is, hogy a szegedi paprikakereskedelem
mindaddig igen szép eredménnyel tudott a kül-
földi piacon érvényesülni, amíg ezt hatósági
intézkedések meg nem nehezítették.

Nem egy Amerikát járt kereskedőnk van,
aki ott a szegedi paprika számára vevőkört tu-
dott teremteni. Mi szükség van állami támo-
gatással folytatni olyan gazdasági tevékeny-
séget, amely magánvállalkozás mellett is ered-
ménnyel megvalósítható? Élénk emlékeztünk-
ben van még az állami borakció, a londoni,
zürichi borházak, amelyek a kincstár súlyos
károsodásával végeztek.

Ha pedig a szövetkezet egyedül a saját ere-
jével akar működni, akkor érdekelt szembe ke-
rülnek a termelői érdekek, akik minél maga-
sabb a szövetkezet pedig minél alacsonyabb
ár elérésére fog törekedni.

És hogy ebben a gazdasági küzdelemben a
gyöngébb fél, a termelő fog a favorizált, töké-
letes szövetkezettel szemben alul maradni, az
aligha lehet kétséges.

Mert még ha altruista alapon nyerne is léte-
sülést a szövetkezet, ez sem nyújthat biztosí-
tékat arra, hogy a termelő jobb kereseti lehe-
tősége előtt nem fog a sorompó egyszerűsége-
denkorra lezárulni.

Ha ugyanis a szövetkezet valamely állandó
normális közepárát akar a termelő részére
biztosítani, úgy az alacsonyabb piaci ár pótlását
csak abból a nyereségből fedezheti, amelyhez
magasabb piaci árak idején azáltal jutott, hogy
a termelőnek alacsonyabb árat fizetett.

A kockázatot eszerint a szövetkezet vállal-
ja és viseli viszont a termelő előtt minden
konjunktúrális lehetőség el lesz zárva. Fixumra
dolgozó akkordmunkás lesz belőle, aminek
megvannak a maga előnyei, sőt a kollektív tár-
sadalmi berendezkedés elvei szerint ez az
egyedül helyes megoldás, csak az a kérdés,
legalább is akkora rentabilitást biztosíthat-e a
termelőnek, mint más termelés, mert enélkül
át fog térni a termelő valamely szabadgázdál-
kodás által elérhető nagyobb anyagi ered-
ménnyel járó művelési ág folytatására.

Csekély, de biztos haszon, nagyobb, de bi-
zonytalan eredmény, ez a kérdés súlypontja
a termelő szempontjából.

Külön fejezet a kereskedelmi érdekek szem-
pontja, ami remélhetőleg figyelembe fog ré-
szesülni.

Belvárosi Mozi

Szerdától szombatig

Gustav Fröhlich nagyszerű filmje:

Stradivári

Írta: Szánthó György, a hírneves erdélyi író,

Rendezte: Bováry Géza.

A nő főszerepben Stille Schmitz.

3, 5, 7, 9.

Széchenyi Mozi

Szerdán

Szudáni őrjárat.

3, 5, 7, 9.

Csütörtöktől szombatig.

CHEVALIER MAURICE főszereplésével

Csalj meg drágám!

nagy zenés vígjáték.

3, 5, 7, 9.

Korzó Mozi

Szerdán

VIII. Oliver-Stan és Pan

és a Honkongi gyújtogató

Richard Dix-vel

3, 5, 7, 9

Csütörtök, péntek Charlie Chan, a világhírű kínai

detektív legújabb és legjobb filmje:

Kínai papagály

(Sanfranciskói rejtély).

NEM REPRIZ!

3, 5, 7, 9.